

ՄԱՅԻՍ 27

ՍՈՒՐԲ ՀՈՒՓՍԻՄՅԱՆՑ ԿՈՒՅԱՏԵՐԻ ՀԻԾԱՏԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕՐՎԱ ԽՈՐՃՈՒՐՈՅ

Ուրբ Հօփիսիմյանց կույսերը՝ թվով 37 հոգի, փախչում են Հօփիմից, որովհետև Դիլկիտի տիանոս կայսրը ցանկանում էր ամուսնանալ Հօփիսիմեի հետ և իր արքունիքի արվեստագետներին ուղարկել էր, որ կայսրության տարածքում գտնեն ամենագեղեցիկ օրիորդին ու ներկայացնեն իրեն՝ ամուսնանալու ակնկալիքով:

Արվեստագետները իրենց վերապահելով կայսերական այս ցանկության իրականացման իրավունքը՝ բռնի ուժով ներխուժում են Հօփիմ մայրաքաղաքի Սուրբ Պողոս Եկեղեցի, որտեղ բնակվում էին 300 սուրբ կույսեր: Այստեղ արվեստագետները տեսնում են Սուրբ Հօփիսիմեին, ում գեղեցկությունը միանգամից գրավում է: Նրա ամոթխառությունը, առաքինությունն անտարեր չեն թողնում ոչ որի, և Հօփիսիմեի մասին տեղեկացնում են կայսրին: Դիլկիտի անունը գրավում է արվեստագետների լուրով՝ նախապատրաստվում է արդեն հարսանիք կազմակերպել: Այս ամենն անհնարին էր կույսերի համար. նրանք ուխտ էին արել ապրել կուսակրոնությամբ: Սուրբ Հօփիսիմյանց կույսերը ստիպած են լինում փախչել: Ինքը, կայսեր նախատակը Հօփիսիմեի հետ ամուսնանալն էր, բայց նրա հետ միասին փախսն մի շարք

կույսեր և ու անցան երկար ճանապարհ՝ հասնելով Հայոց աշխարհի ճանապարհին կանգ առան Վան քաղաքի մոտ գտնվող Վարագա լեռան լանջին, որտեղ էլ աղոթեցին Աստ-



ծուն, և սուրբ Հօփիսիմեն, ով իր պարագանություն էր քրիստոսի խաչապարագի փոքրիկ մի մասունք, հանեց այն և ամփոփեց այստեղ, որովհետև իր պարագան շատ անորոշ էր: Կայսրը ամբողջ տարածքը հետախուզում էր՝ նրան գտնելու և փախուստի համար:

պատմելու մտադրությամբ:

Սուրբ Հօփիսիմեն իր 36 կույսերի հետ միասին շարունակեց ճանապարհը և հասավ Վարագապատ մայրաքաղաքը, որտեղ էլ իրենց աղոթքով մանաշն ու ապրեցին քաղաքի արվածաներից մեկում:

Նամակ հասավ հեթանոս Տրդատ թագավորին, ում համար դժվար չեղավ գտնել Հօփիսիմեին: Նա, տեսնելով Հօփիսիմեի գեղեցկությունը, ցանկացավ ամուսնանալ նրա հետ, բայց մերժվեց:

Տարատեսակ հնարներով ցանկացան համազել և ապակողմնորշել Հօփիսիմեին՝ ընդիուպ մինչև Տրդատ թագավորը ցանկացավ բռնի ուժ կիրառել, բայց ապարդյուն. Հօփիսիմեին հաջողվեց փախչել արքունիքից:

Հայոց գորքերի հրամանատարները, տեսնելով Տրդատ թագավորի հանդեպ Հօփիսիմեի նման անարգանքը, բռնեցին և նահատակեցին բոլոր կույսերին: Սուրբ Հօփիսիմեն հաստատում մնաց իր ուխտին:

Աստծո հանդեպ տածած անսահման սերը ստիպեց Հօփիսիմյանց կույսերին դիմակայել բռնոր խոշտանգումներին: Սուրբ Հօփիսիմյանց կույսերի օրինակը ամբողջ մարդկան համար դարձել է արքունիքը շարունակ եղել և մնում է սրբության օրինակ:

ՄԱՅԻՍ 30

ՍՈՒՐԲ ՀՈՎԿԱՆՆԵՍ ԿԱՐԱՊԵՏԻ ԵՎ ԱԹԱՎԱԳԻՆԵ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՆԾԽԱՐՆԵՐԻ ՓՈԽԱՊՐՈՒՄԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

թանագինեն քրիստոնյա ծնողների զավակ էր, ապրում էր Սեբաստիայում՝ Դիլկիտի անունացած էր, ուներ երկու զավակ: Պատմվում է, որ սարսափ սփռող մի վիշապի իր աղոթքով հաղթելով՝ Սեբաստիայի մետրոպոլիտի կողմից իրևու վարձատրություն ստանում է Եպիսկոպոսական ծեռադրություն և ծառայության անցնում Պիտակուություն: Քաղաքինե Եպիսկոպոսը բարբարումների ծեռքը ընկած գերիների ազատմանն է նվիրվում: Գործած հրաշեներով և կատարած քարոզությունը ներքում դարձի է բերում բազմաթիվ հեթանումների: Ազրիկողայուս դատավորի օրոր, երբ Սեբաստիայում հալածանքը սաստկանում է, Արանագինեն այցելում է բանտարկյալներին և քաջալերում նրանց: Իր համբավը հասնում է մինչև Դիլկիտի դաշողվեց փախչել արքունիքից:

Արատեսակ հնարներով ցանկացան համազել և ապակողմնորշել Հօփիսիմեին՝ ընդիուպ մինչև Տրդատ թագավորը բռնեցին և նահատակեցին բոլոր կույսերին: Սուրբ Հօփիսիմեն հաստատում մնաց իր ուխտին:

Հայոց գորքերի հրամանատարները, տեսնելով Տրդատ թագավորի հանդեպ Հօփիսիմեի նման անարգանքը, բռնեցին և նահատակեցին բոլոր կույսերին: Սուրբ Հօփիսիմեն հաստատում մնաց իր ուխտին:

Արանագինեն իր տասը աշակերտների հետ ատյան և տարվում: Նրանք բոլորն էլ հրաժարվում են կուռքերին զոհ մատուցել և նահատակվում են:

Նախքան Տրդատի մոտ ծառայության անցնել՝ սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչը Արանագինեի քրոջ՝ Մարիամի հետ էր ամուսնացած: Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչը Կեսարիայում ծեռադրություն ստանալուց հետո, երբ Հայաստան է վերադառնում, իր հետ բերում է Սրբ Հովհաննես Սկրտչի (Կարապետի) և Արանագինե Եպիսկոպոսի մասունքները: Աշտիշատում նա կործանում է Վահագնի, Անահիտի և Աստղիկ-Ափրոդիտի մեհյաները, իննակնյա կոչված վայրում ամփոփում այդ մասունքները և մի վկայարան կառուցում դրանց վրա՝ պատվիրելով, որ ամեն տարի հավաքվեն այդտեղ՝ սրբերի հիշատակը տուելու համար:

Աշտիշատից Վաղարշապատ ուղևորվելիս Լուսավորիչը կանգ է առնում Բագավանում, ուր իրեն դիմավորում է Տրդատը՝ իր աղոթքությունը: Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչը այստեղ և ամփոփում է Հովհաննես Սկրտչի և Արանագինեի մասունքների մնացյալ մասը և դրանց վրա վկայարան կառուցում ու սեղան հիմնում, Սուրբ Պատարագ մասուցում և պատվիրում միաժամանակ, որ ամեն տարի Նավասարդի օրը, որ Բագավանում տոնվում է Անանորի շաստուն՝ Հյուրներ կանատուրի տոնը հետայսուու տոնելու համար:

Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչը, նահատակ կույսերի հիշատակը տոնելիս մի քարոզ է խոսում, որը այսօր էլ, Հայոց «Ժամագրքի» մի միավորը լինելով, սուրբ Հօփիսիմյանց ու սուրբ Գայանյանց տոներին երգվում է եկեղեցու:



ՄԱՅԻՍ 28

ՍՈՒՐԲ ԳԱՅԱՆՅԱՆՑ ԿՈՒՅԱՏԵՐԻ ՀԻԾԱՏԱԿՈՒԹՅԱՆ ՕՐ

այ Արաքելական Սուրբ Եկեղեցին Հոգեգալստյան տոննից մեկ շաբաթ անց նշում է սուրբ Հօփիսիմյանց և սուրբ Գայանյանց կույսերի տոները՝ երեքշաբթի և երեքշաբթի օրերին:

Պատահական չէ, որ մեր եկեղեցու հայութը այս կույսերի հիշատակի տոները կարգել են Հոգեգալստյան տոննից անմիջապես հետո. եթե Հոգեգալստյան տոնությունը սկիզբ դրվեց Քրիստոսի Ընդիանական Եկեղեցու, ապա սուրբ Հօփիսիմյան ու Գայանյանց կույսերի նահատակությունը և ապա սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչի Վիրապից ելքը նահատակութաստեցին Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու ծնունդը:

Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչը, նահատակ կույսերի հիշատակը տոնելիս մի քարոզ է խոսում, որը այսօր էլ, Հայոց «Ժամագրքի» մի միավորը լինելով, սուրբ Հօփիսիմյանց ու սուրբ Գայանյանց տոներին երգվում է եկեղեցին եկեղեցու:



բնակվող, Սուրբ Հօփիսիմյանց չարչարանքը բարեխոսու ունենք թո առաջ: Աղաջում ենք՝ լսիր, Տեր, և ողորմի՛ր:

Սաքարագործեցին իրենց անձերը Որպես տաճար թո սուրբ անվան՝

-Աստված մեծ, հզոր և փառավորյալ, Սուրբերին լուսավորող և նրանց մեծ

ԴՐԱԽՏԻ ԸՆՏԱԿԻՔ

ԵՐԱՆԱԿ ՈՒ ԱՆԱԿ...

«Ծողակն Արարատյան» ամսաթերթի սիրելի՝ ընթերցողներ, մեր զրուցակիցներն են եղանակները:

Նրանց ստեղծած լուսավոր ու ջերմ ընտանիքում էլ մեծանում են Արևիկն ու Արեգը:

Էղմոնդը պատմուէ է, որ, հանդիպելով Աննային, հասկացել է նա այն նարդն է, ում հետ կարող է առանց նտահոգվելու ընտանիք կազմել: Աննային էլ գրավել են եղմոնդի աշխատահրությունը, նպատակալացությունը, հոգատարությունը ու նվիրվածությունը. «Ընտանիք կազմելն ու պահպանելը բարդ և աշխատատար ընթացք է, որտեղ պիտի ներդնես ողջ ներուժը ու միաժամանակ հարգես դիմացինի աշխարհայացքային պատկերացումները: Եթե նարդը ցանկանում է ու օւենալ լավ ընտանիք, նա ամենամեծ աշխատանքը պիտի տանի ինքն իր հետ, որ դրա պտուղները վայելն ընտանիքի անդամները»:

Էղմնողը, որ անցել է 44-օրյա պատերազմի դժվարությունների միջով, նշում է՝ պատերազմից առաջ ու հետո իր պատկերացումներն ընտանիքի մասին գրեթե չեն փոխվել. «Եթե պատերազմից առաջ ցանկանում էի լավ ընտանիք ունենալ ու շատ երեխաներ, պատերազմից հետո՝ ավելի շատ ուղեցի: Դասկացա, որ ընտանիքը չպետք է ինչ-որ մարդկանց խոսք լինի, այն պիտի արժեք ներկայացնի իրենից: Ձե՞ս որ հենց ընտանիքն է ընկած պետության գոյության հիմքում: Ընտանիքն ամեն մարդու փորձիկ արարումն է, եթե դրու ստեղծում ես մի բամ, ապրում դրա մեջ, ձևավորում այն հետապնդությունը, որ ճշգրիտ է»:

ինչպիսիություններ է կախված թե
քո երջանկությունը, թե՛ քո երե-
խաների ապագան: Նրանց անհա-
տականությունը կերտսկում է ըն-
տանիքի ներսում:

Ընտանիքում զոյցը մեծ նշանակություն է տալիս միմյանց չկաշկանդելուն և ինքնադրսկորման հնարավորություն տպալուն, ենու որոշակիութեան առողջ բար-



անում են միջյանց հանդեպ ամուռ
վստահություն ունեցող երկու հոգի,
արդեն բռլոր երազանքները
ու նպատակներն ավելի արագ
են իրականանում։ Գուցե հենց
այս համոզումն է նպատակները
եղել այն հարցում, որ էղոնդներ
ու Աննան դարձել են «Ծիրանե»
ապրանքանիշի համահիմնադիր-
ներ՝ առաջարկելով ու նոր սահմա

A photograph of a man and a woman smiling at the camera. The man is partially visible on the left, wearing a light-colored shirt. The woman is in the center, wearing a dark top. They are standing in front of a chain-link fence and some trees.

տալով այն նախասիրությանը որ ուներ Ազնան ղեկ 2014 թվականից: Նա մաճրամասնում է, որ «Ծիրանե»-ն կաշվեգործական բրենդ է, որն այժմ ունի քանից ավելի ապրանքատեսակներ և բավկականին ներ արտադրական ժապավակ: Անուսինները ժամանակի ընթացքում հասկացել են, որ երկուսով կարող են ավելի ներ արդյունքի հասնել, ուստի համատեղել են իրենց ողջ ներուժը մեկ ընդհանուր գործի շրջանակներում, կատարել են աշխատանքի հստակ բաժանում և անծեռ գործի: «Ինձ շատ է դուր գալիս՝ մասնակի աշխատանքը, և այսուհետեւ անձին աշխատանքը անձին է»:

իրականում մտադիր չէ իր ուժեղի մեջ նասը Նվիրել ընտանիքին, այն դատապարտված է կործանման: Եվ եթե երիտասարդներն իմացան՝ ինչու են կառուցում իրենց ընտանիքը, այն ոչ ոք ու ոշինչ չի լասար օսմոնիւք:

Երբ զրոյցի թեման հասավ
մեր օրենքը դժվարություններին,
Աննան նկատեց, որ խնդիրները
չպիտի ստիպեն մարդուն կանգ
առնել, պիտի կարողանաս ծրագ-
րածի իրագործել. «Էդմոնդի
մեջ կայունության, ամրության
զգացողությունը ավելի շատ է:
Դրա համար նա միշտ փարատում
է իմ մտավախությունները, երբ ես
ընտանիքում կամ աշխատանքի
մեջ որևէ բան են ծրագրում: Շատ
կուզեի, որ մեր բոլոր հայրենա-
կիցներն եւ չվախենային վտանգ-
ներից»:

Եղանակն էլ հաստատում է՝ եթե կան ովկարություններ, պետք է հաղթահարել դրանք. «Ժամանակն է մի քիչ լայն մտածել, քարացած մտածողությամբ հարցերը չեն լուծվի ի օգուտ մեզ: Պետության կյանքում ամեն ինչ ավելի հեշտ կիաղթահարենք, եթե ամեն մեկս փորձենք հնարավորինս շատ օգուտ տալ: Այսօր արդեն պիտի անել ոչ թե մեր հնարավորությունների սահմաներում, այլ դրանից ավելին: Այն, որ վերջին տարիներին «Ծիրան»-ի արտադրական ծավալները մեծացրել ենք մի քանի անգամ, և դիտարկում են որպես պայքարի, դիմադրության ձև: Դա գուցե ոչ մի հարց էլ չլուծի, բայց ես չեմ կարող ճեղքելու ծալած նստել: Դժվարությունների, պատերազմների և նման բոլոր դրանքացների մեջ հուսահատվելն ամենավաստ բանն է առաջարկել մեզ այս պատճենը»:

«ԱՐԱՎԱՍԻԿ, ԵՍ ԸՆԴ ԶԵԶ ԵՄ՝ ԶԱՄԵՆԱՅՅՆ ԱՒՈՒՐԱ...»

Մատթեոս ի՛ւ 20

Այս խոսքերը վերցված են Մատթեոսի Ավետարանից, որոնք հնչել են Քրիստոսի՝ մեր Տիրոջ շուրջերից, երբ կատարվելու էր Յամբարձման հրաշագարդ իրադարձությունը: Իրապես, Քրիստոս միշտ մեզ հետ է, ինչպես եղավ իր ողջ առարելութ-

ոչ, և երկինք գնալու մասին հրեշտակներից իմացան, ովքեր ասում էին. «Ով զայիլեացիներ, ինչո՞ւ կանգնած նայում եք երկնքին. այս թիսուսը, որ ձեր միջից երկինքը վերացավ, պիտի գա նույն ձևով, ինչպես տեսաք Նրա երկինք գնալը» (Գործ Ա 11):

յան ընթացքին: Քրիստոնյաներիցս միայն պահանջվում է զգալ և ճանաչել Նրա կենդանարար զորությունը անգամ այն պարագաներուն, երբ ներկան, առավել ևս՝ պագան, մշշղված են: Քրիստոս հարությունից քառասուն օր հետո համբարձվեց Երկինք, որովհետև Նրա մահվան պատճառով քառասուն ժամ տրտնեցին Իր աշակերտները, քանի որ Տիրոջ հարությունը գիշերը եղավ, իսկ աշակերտներին արշալույսին երևաց, որի համար էլ ստացվում է քառասուն ժամ: Եվ դրա փոխարեն պետք էր քառասուն օր ուրախանալ, որը ցույց է տալիս, որ այն փորբ տրտնության համար, որ այստեղ կրում ենք հանուն Քրիստոսի սիրո, այնտեղ մեծ մշիքարության ենք արժանանալու: «Գործը առաքելոց»-ում ասվում է: «Եվ երբ այս խոսքերն ասաց, մինչ նրանք դեռ նայում էին, Երկինք վերացավ» (Գործը Ա 9): Քրիստոս Երկինք համբարձվեց աշակերտների աչքի առաջ, որպեսզի աշակերտները պարզող տեսնեն Նրա համբարձվելը, որովհետև հարության ավարտը տեսան նշաններով և Նրա հետ խոսելով, քայլ սկիզբ չտեսան, իսկ համբարձվելիս սկիզբ տեսան:

Այսօր Համբարձման խորհուրդը առաջելագործնան պատզամն է, որն ամենքին միտքն ուղղում է դեպի Կիուս Քրիստոս: Մեր Տիրոջ Համբարձումը նաև կը երկրավոր առաքելության լրումն է: Քրիստոս, Երկինք մտնելով, ամենքին հույս տվեց, որ մենք ևս այնտեղ պետք է գնանք: Եթե Համբարձման պատմությունը չիներ, մենք երբեք չէինք իհանա, թե Հարությունից հետո Քրիստոսի հետ ինչ տեղի ունեցավ: Չոր աջ կողմանը նստելը մեզ համար կատարյալ հույս է՝ Աստծո հետ մեր իսկ ապագա միության: Ենթա այս առաքելագործության տեսականով է, որ Քրիստոսի երկու առայլամերը սուլր Թաթեռուն ու սուլր Քարողությամբ եկան Հայաստան և Քրիստոսի «Գնացք, աշակերտեցք և մկրտեցք» պատզամի համաձայն հարության ավետիսը բերեցին նաև հայոց աշխարհին: Այդ նույն տեսականով է, որ այստեղ 300-ական թվականներին սուլր Գրիգոր Լուսավորիչը հիմնեց Հայոց Եկեղեցին՝ դառնալով առաջին գահակալը Արարատյան նախամեծար Աքռոջ՝ Սուլր Էջմիածնի:



«Համբարձում»
Ընդօրինակող՝ Վարդգես Բաղդասարյան

բոլոր ժողովուրդներին հասնի, քարոզվի, և մարդիկ, այս լուրն իմանալով, հավատքի գան: Յիսուս Քրիստոս Յամբարձման խորհրդով մեզ տալիս է փոկության ավետիսի կատարելությունը և մեզ ասում, որ ինչպես ինքը շեփորների ծայնակցությամբ համբարձվեց բազմելով Յոր աջ կողմում, այնպես էլ մենք պիտի կարողանանք մի օր վայելի Աստծո ներկայությունը:

Հայ Մոռքելական Սուրբ Եկեղեցին Յամբարձման տոնը միահյուսելի է ազգային կարևոր մի հիշատակի հետ։ Յայց Յայրապետական Աթոռը 1441 թ. երկարատև դեգերումներից հետո վերահաստատվեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, իենց այս օրը Յամբարձման տոնին, և այդ պահից ի վեր հայոց Վարդապետները, Եպիսկոպոսաց դասը, ողջ ժողովուրդը ծեռնամուխն այս Եկեղեցու վերաշինությանը, և մինչև այսօր հայ ազգը հոգևոր մնունդ է ստանուն նախամեծար Արքարայշն Սուրբ Էջմիածնի իր այս Աթոռից։ Այս Աթոռը դարձավ Աներման, արդարացման և հաշտության Աթոռ։ Անկասկած, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնն է Տիրոց Վկան ու Թարգմանը հայ ժողովորի կյանքում՝ վառված Լուսավորչի կանքեղի լույսով։ Ուստի, այս մտածումներով ամեն ժամ աղոթենք՝ Տիրոջն ասելով։ «Տէ՛ր, միշտ անշարժ պահեա զԱթոռ Յայկազնեաց»։ ամեն։

Ալբերտ սարկավագ ՍԱՐԱԿՅԱՆ

